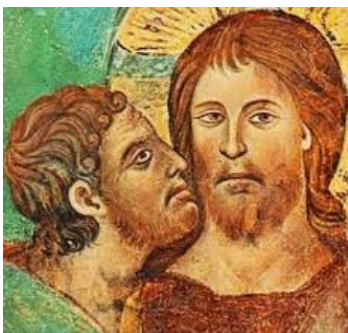

Júdás szerette is, gyűlölte is Krisztust; akarta is, meg kellett is őt elárulnia. P. Claudel pedig gúnyjával lehetetlenné teszi a XIX. századi Júdás-rajongást

Júdása a fáról, amelyre felakasztotta magát, függő helyzetéből beszél ma hozzánk: Jóllehet Krisztushoz csatlakozott, azért a farizeusokkal is fenntartotta a kapcsolatot. Ezek között volt egy igen finom szellem — Goethe —; tőle tanult a legtöbbet. Ugyanis e finom szellem tudta értékelni Krisztust, de nem elfogultan, a dolgokat magasabb szempontból kell nézni, s ami őt illeti, pogány a pogányokkal s keresztény a keresztényekkel. Júdás is a társadalom magasabb érdekeit tartotta szem előtt, mikor a társadalmi renddel mindinkább szembehelyezkedő (pl. halotttámasztásokkal) Krisztust a keresztre juttatta. Árulás inkább rajta történt, hogy nyomorult harminc pénzzel akarták áldozatát megfizetni. Neki azonban ez sem kellett, inkább választotta ezt a fát, mely oly annyival különb, mint Krisztus keresztfája. Azzal ugyanis két irány van jelölve, a jobb és a bal, az igen és a nem, az igaz és a hamis. Ez kielégíti az egyszerű lelkeket. De az ő fája gazdagul burjánzó ágai minden irányban a legnagyobb lehetőségeket nyújtják filozófia, filológia, szociológia és . . . te, gyászos teológia.

Claudel gúnyja finom, de metszően éles. A XIX. század elé tárja szeretett Júdás-képét s hozzáteszi; nem csoda, hogy ilyen, a ti tanítványtok, magatokat fényképeztétek le benne. — A finomabb lélekelemzéssel gazdagított régi szemléletből nőttek ki Mauriac és Papini Júdás-képei. Mauriac Júdása csak mímelte a Krisztus-követést. Földi dolgok után futott Krisztus oldalán s végül is elvesztette hitét. Papini pedig — s vele zárjuk áttekintésünket — a probléma nyitját keresve csak oda jut el, hogy Júdás misztériuma kettős csomóval van a megváltás titkához kötve, s számunkra továbbra is misztérium marad.

Végére értünk Júdás vázlatos történetének. A misztérium fátylát fel- lebbentem akaró emberi elme valóban feléje fordult és korról-korra beléje mondotta lelkének szavát. Két évezred lelki vívódásai: ég felé húzó vágya és porban csúszása mind belé vannak írva. Júdás alakja ma is eleven, mindig új s a földi ember számára örökké titokkal teljes, mert« Az Emberfia ugyan elmegyén, amint meg vagyon írva felőle: de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja (Mt. 26, 24.).

(1951.)

FARKAS ISTVÁN

NÉHÁNY EMLÉKEM BARNÁRÓL

„Ha elmegyek, ami hamarosan, néhány hónapon belül – már a napját is tudom – elmegyek, minden kutyában meg foglak ugatni, amíg nem kezdesz magaddal valamit” – mondta a liftnél, amikor búcsúzás után kikísért. Elmosolyodtam, de ő komoly volt. „Majd meglátod!” - tette hozzá nyomatékkal. Aztán már csak összekoccantottuk a halántékunkat és beszálltam a liftbe. Talán ezek voltak az utolsó szavai hozzám. Évekig elkísértek.

Amikor egy idő múlva hallottam, hogy meghalt, nem lepott meg. Az utolsó találkozásunkon újra és újra előjött távozásának várható időpontja éppúgy, ahogy a korábbi reinkarnációi és a jelenlegi is. És igen. Mit tagadjam. Akkor költöztünk lányunkhoz Zuglóba, mert megszületett a második unokánk és kérték a segítségünket. Ahogy naponta gyalog ballagtam le a kismetróig, a sok kertés ház összes kutyája megugatott. Már csak nevettem – igen Barna, tudom, kezdenem kell valamit magammal.

De a kapcsolatunk korábban kezdődött. Úgy alakult az életünk, hogy Pestre visszaköltözésünk után sorra jelentek meg életünkben a papok. Az első Gyusza volt, a Bokorpap, még Fehérvárott. Aztán jött Lipien Misi, majd általa Gyurka bácsi, majd Kocsi Gyuri. Egy szép napon Dobogókőre beállított Gyuszi bácsi, majd megtaláltam Gromon Bandit. Végül, talán utolsóként Barcza Barna. Őt valaki akkor ajánlotta, amikor belemerültem az akkor – és azóta is – mindent elárasztó „ezoterikus” marketingbe. Mondtam is a feleségemnek: mi a fenének nekem ez a sok pap? De ő sem tudta a választ.

Amikor először becsöngettem hozzá a kaputelefonon a Pillangó parki panelba, alig tudtam róla valamit. Így teljesen tisztán, minden elvárás és ítélettől mentesen találkozhattunk. Talán hat-nyolc alkalomról van szó. Találkozásainknak később sem volt Bokros forgatókönyve: fix időpont, közös ima, téma, olvasás, véleményezés, reakciók, így inkább – ahogy az idő előrehaladt - nyílt, baráti beszélgetések voltak. A kávé mindig ott várt a kis asztalon. Mindig nagyon kedves és szívélyes volt. Bármit hoztam elő témaként, azonnal nyitott volt rá, sőt. Elámultam felkészültségén, ami az enyémhez képest univerzális méretű volt. Akkoriban egyik kedvencem Rajneesh volt, az indiai guru, akit, művein keresztül ő is jól ismert. Egyik délután azzal lepott meg, hogy videóról együtt megnézhattük az egyik előadásáról készült felvételt. Már előre felhívta a figyelmemet az előadó belső csöndjére, ami ott volt szavai mögött, a viccek és kis történetek, de még a nevetése mögött is.

Tudod - mondta egyik alkalommal, amikor a Bokor került szóba -, az egész úgy indult, hogy „Keressétek Isten Országát!”, aztán miután Gyurka megírta a KIO-t, átment a keresés „Építsük fel Isten Országát!”-ba, majd mostanában már megelégszünk a „Jónak kell lenni!” paranccsal. Először elveszett a keresés, hiszen már megtaláltuk, majd az építsük is, hiszen nem épült, sőt. Végül maradt az, ami már Jézus előtt is ott volt: Jónak kell lenni! vagyis az arany szabály. Rajneeshnek van egy előadása Atisha-ról, az indiai szentéről, aki Tibetbe átvitte a buddhizmust. Ő is erről beszélt, de nemcsak a világban keresésről, a világban építésről, és a világ jóvátételéről, hanem ezekről, mint a benned lévő valóságok megkereséséről, a bensőségesülésről, amiket ha megismersz és begyakorolsz, ott lesz Isten országa, épül Isten országa és jó leszel, mert a hivatásodban vagy, ember lettél: üres, egy-ügyű lett az elméd, befogadóan együtt érző és cselekvő szeretetet gyakorló.

Akkor még hitetlenkedve hallgattam, hiszen nem ezt tanultam és még előttem állt a közösségi lét megtapasztalása is, ami mindezek egyik feltétele. Be kell vallanom, hogy nem emlékszem pontosan a szavaira, de néhány mondata a mai napig megmaradt. Körülbelül így tudom ma megfogalmazni: az első a keresés, a belső csend megkeresése és megerősítése. Az együttérzés megjön majd, ha végre belefogsz a közösséghez csatlakozásba, és a közösségi munkába, majd ha már az is formálissá vált, akkor meg fogod tapasztalni a csöndben azt, aki nem a pap, nem is a közösség, hanem aki benned lakik és rád vár, hogy megerősödve képes legyen a világban cselekedni, országát építeni. Legyél hálás azok felé, akiknek nagyon sokat köszönhetsz, akiktől sokat tanultál, akik felfedezőként előtted jártak. Inkább kevesebben legyünk, de szeressük egymást. Fontos lenne észrevenni, hogy Isten bennem-valóságának megtapasztalása és saját személyiségem birtokba vétele ugyanazon a ponton történik. Ezért igazán nagyra lenni nem lehet másként, csak ha megtanuljuk, vagyis rendszeres gyakorlással szinte technikai készséggé alakítjuk a saját lelkünkbe leereszkedést és önmagunk tisztán látását. Így könnyen eljuthatunk lényünk azon „pontjára”, ahonnan önmagunkat „áttekintjük-átfogjuk-összeszedjük” és Istennel is partneri kapcsolatba lépünk.

Aztán voltak egésze furcsa témák is. Emlékszem sokat mesélt róla, hogy ki mindenkinek tud és tudott segíteni a jóslás tudományával, a Tarot kártyák és más eszközök segítségével, amik mind csak külső eszközei a belső csendnek és érzékenységnek. Némileg ez is közös téma volt, mert bár senkinek sem segítettem ezzel, de egy kritikus élethelyzetben egyszer a Ji-Kinghez fordultam

segítségül. Viszonzásul meséltem neki a talpmasszázs és a gyógynövények tudományáról, ami akkor nagyon friss volt bennem, ha gyakorlatom akkor még vajmi kevés is volt.

Arra is nagyon jól emlékszem, hogy minden alkalommal könyvhegyek voltak az ágyán, az asztalon, mindenütt, melyek nagy része a legújabb kiadású „ezoterikus” marketing termékei voltak a gyógyítástól, a jósláson át egészen a kristálykoponyáig, de sok filozófiai, pszichológiai, biológiai és szociológiai témájú is. Egyszer kezembe nyomott egy könyvet, amibe belelapozva tartalma nagyon tömörnek és nehéznek tűnt. Elutasítottam, mondván, talán majd később. Nem lett rá alkalmam. Pár évre rá, komoly, szándékos kutatómunka után találtam rá a hagyatékában újra a könyvre, mivel akkor már kerestem, de a kiadónál elfogyott. P.D.Ouspensky: Egy ismeretlen tanítás töredékei volt a címe. A G.I.Gurdjieff által Európába hozott tanításról szólt.

Ugyanakkor meg kell említenem, hogy közösségi munkássága csak évtizedekkel később bontakozott ki előttem teljes pompájában, amikor találkoztam néhány tanítványával és Bóta Tibor valamint a KOINONIA szerkesztőse jóvoltából betekintést nyerhettem a számomra érthetetlenül mellőzött írásos örökségébe. Ismét lenyűgözött széles látóköre és közösségi munkásságának magas tudatossági foka.

Kedves Barna. Köszönöm neked azt a néhány, de igen mélyen belém hatoló találkozást, ami elindított az önmegismerés és világmegismerés két, eleinte párhuzamosan futó, majd egyesülő ösvényén úgy, hogy egyben elindított a közösségi létezés göröngyösen is építő útján.

BARCZA BARNA

A SZENVEDÉSNEK VAN ÉRTELME?

„A” lelkigyakorlatos előadás

Ha egyáltalán beszélni akarunk a szenvedésről, és el akarunk igazodni abban a kérdésben, hogy melyiknek mi az értelme, akkor előbb leltárt kell készítenünk. Egyáltalán miféle szenvedések vannak?

Jó lenne mindegyiket belegyömöszölnünk a felállított kategóriákba.

1. Szenvédek, amelyek anyagbaágyazottságunk következményei

Most inkább csak sorolgatni kezdjük, gyűjtögetni, mint afféle leltározásnál.

Gondoljunk itt az időjárás okozta szenvédekre, a természeti katasztrófákra, egyáltalában